

Zpráva o šetření ve věci odložení oznámení přestupku

Paní A. (dále také „stěžovatelka“) upozornila na postup Magistrátu města Přerova (dále také „magistrát“) spočívající v odložení oznámení přestupku, kterého se měla dopustit stěžovatelčina sousedka B. instalací soukromé kamery a jejím nasměrováním na nemovitost stěžovatelky. Magistrát toto konkrétní oznámení odložil, protože podle něj neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku nebo předání věci – přestupku se nedopustila označená pachatelka B., ale její otec C.

Stěžovatelka se odložení bránila stížností zaslanou magistrátu, který stížnost vyhodnotil jako podnět k přezkumnému řízení a předal jej Krajskému úřadu Olomouckého kraje (dále také „krajský úřad“) k vyřízení. Krajský úřad stěžovatelce sdělil, že magistrát správně konstatoval nezjištění schválného jednání ze strany paní B.

Proti sdělení krajského úřadu podala stěžovatelka stížnost, kterou krajský úřad vyřídil odkazem na své důvody vymezené ve sdělení a zopakoval, že svůj závěr považuje za správný. Navazující stěžovatelčinu žádost o přešetření způsobu vyřízení stížnosti, kterou vyřizovala úřední osoba, vůči níž stížnost směřovala, předal krajský úřad Ministerstvu vnitra (dále také „ministerstvo“), jež žádost neshledalo důvodnou.

Na základě stěžovatelčina podnětu jsem šetřil¹ její nevyrozumění magistrátem o zahájení řízení s panem C. a dále vyřizování jejích stížností krajským úřadem a ministerstvem.

A. Shrnutí závěrů

- Magistrát **nepochybil**, když stěžovatelku nevyrozuměl o nezahájení přestupkového řízení s panem C. (viz C.1).
- Krajský úřad **pochybil**, když úřední osoba krajského úřadu vyřizovala stížnost směřující vůči ní samotné (viz C.2).
- Ministerstvo **pochybil**, když stěžovatelčinu žádost o přešetření způsobu vyřízení stížnosti neshledalo důvodnou ohledně úřední osoby krajského úřadu vyřizující stížnost (viz C.2).

B. Skutková zjištění

Stěžovatelka oznámila přestupek paní B. spočívající ve schválnosti – nainstalování kamery dne 16. 7. 2020. I v pozdější stížnosti trvala na tom, že pachatelkou přestupku je B., nikoliv její otec C., protože ten jen instaloval kameru podle pokynů své dcery.²

Magistrát odložil věc přestupku paní B., neboť stěžovatelčino oznámení podle něj neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku nebo předání věci, když přestupku se měl podle magistrátu naopak dopustit právě pan C. Podle magistrátu bylo povinností správního orgánu vyrozumět o odložení věci osobu přímo postiženou spácháním přestupku, magistrát tedy takto vyrozuměl stěžovatelku.³

1 Ustanovení § 14 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

2 Stížnost na práci na oddělení přestupků ze dne 16. 12. 2020.

3 Vyrozumění ze dne 9. 12. 2020, č. j. MMPPr/247768/2020/Chy, sp. zn. 2020/188157/992PREST/Chy.

Proti vyrozumění o odložení podala stěžovatelka stížnost. Instalace kamery je podle ní protiprávní, odpovídá za ni paní B., a magistrát tedy musí zahájit řízení.⁴ Magistrát vyhodnotil stížnost jako podnět k zahájení přezkumného řízení a předal jej spolu s usnesením o odložení věci a spisovým materiálem krajskému úřadu.⁵

Krajský úřad sdělil stěžovateli, že podle jeho závěru postupoval magistrát v souladu s právním předpisem, když oznámení přestupku paní B. odložil. Podnět tak není důvodný, krajský úřad nemá důvod činit opatření k nápravě postupu magistrátu. Má-li stěžovatelka za to, že sousedé snímáním části jejího soukromého prostoru zasahují do jejího vlastnického práva, jde primárně o občanskoprávní záležitost, jejíž ochranu zajišťují příslušné soudy v civilním řízení.⁶

Rovněž proti sdělení krajského úřadu uplatnila stěžovatelka stížnost s tím, že spolu se svým manželem jsou osobami přímo postiženými spácháním přestupků. Kamera je umístěna a nasměrována tak, aby sledovala převážně je. Úřední osoba se vůbec nezabývala a nesprávně vyhodnotila, že se jedná o občanskoprávní záležitost.⁷

Krajský úřad sdělil stěžovateli, že v dané přestupkové věci jí nesvědčilo žádné procesní postavení, byla pouze osobou dotčenou, a proto ji magistrát toliko vyrozuměl o odložení věci. Nynější stížnost krajský úřad vyhodnocuje podle ustanovení § 175 správního řádu.⁸ Svě předchozí závěry považuje za správné, stížnost proto neshledává důvodnou.⁹

Stěžovatelka v souladu s poučením poskytnutým krajským úřadem požádala o přešetření způsobu vyřízení stížnosti. Zejména upozornila, že její stížnost vyřídila ta samá úřední osoba, proti níž stížnost směřovala, a to ve svůj prospěch.¹⁰

Ředitel krajského úřadu, k jehož rukám stěžovatelka směřovala žádost o přešetření způsobu vyřízení stížnosti, odpověděl, že záležitost sám přešetřil a zjistil, že dotčené úřední osoby postupovaly v souladu se svými kompetencemi. Žádost nicméně podle ustanovení § 175 odst. 7 správního řádu předává se spisovou dokumentací k vyřízení ministerstvu.¹¹

Ministerstvo se ztotožnilo se závěrem krajského úřadu o nedůvodnosti stížnosti. Krajský úřad správně posoudil podnět k zahájení přezkumného řízení a správně jej i vyřídil; odložení záležitosti přestupku paní B. bylo souladné se zákonem, krajský úřad nemusel zasahovat. Ministerstvo rovněž neshledalo pochybení ve vyjádření ředitele krajského úřadu, podle nějž postupovaly úřední osoby vyřizující stěžovatelčinu stížnost v souladu se svými kompetencemi. V namítané záležitosti vyřizování stížnosti toutéž osobou, která vyřizovala

4 Stížnost na práci na oddělení přestupků ze dne 16. 12. 2020.

5 Vyrozumění ze dne 30. 12. 2020, č. j. MMPr/252680/2020.

6 Sdělení ze dne 20. 1. 2021, č. j. KUOK 6200/2021.

7 Stížnost ze dne 27. 1. 2021 proti sdělení č. j. KUOK 6200/2021.

8 Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

9 Vyrozumění o vyřízení stížnosti ze dne 8. 2. 2021, č. j. KUOK 15513/2021.

10 Stížnost na neprofesionální práci ze dne 12. 2. 2021.

11 Sdělení ze dne 1. 3. 2021, č. j. KUOK 25201/2021.

předchozí stížnost ze dne 16. 12. 2020, odkázalo ministerstvo stěžovatelku už jen na přípis ředitele krajského úřadu,¹² v němž ministerstvo neshledalo pochybení.¹³

C. Právní hodnocení

C.1 Odložení oznámení a vyrozumění o odložení

Správní orgán, aniž řízení zahájí, věc usnesením odloží, jestliže došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku nebo předání věci. Správní orgán o odložení věci vyrozumí osobu přímo postiženou spácháním přestupku, je-li mu známa.¹⁴

Správní orgán o odložení věci vyrozumí osobu dotčenou jednáním podezřelého z přestupku, je-li mu známa.¹⁵

K mému zahájení šetření magistrát doplnil, že instalované kamery jsou atrapy, které nenahrávají. Oznámení stěžovatelky na paní B. neodůvodňovalo zahájení řízení o přestupku nebo předání, věc proto byla dne 2. 12. 2020 odložena. Magistrát rovněž posuzoval existenci podezření ze spáchání přestupku pana C., přičemž dospěl k závěru, že jeho jednání nezakládalo podezření na spáchání jakéhokoliv přestupku. Proto se magistrát věci pana C. dále nezabýval.¹⁶

Ředitel krajského úřadu doplnil, že krajský úřad nebyl povinen zjišťovat, zda magistrát zahájil přestupkové řízení s panem C., který na žádost paní B. nainstaloval kameru. Jmenovaný C. totiž nebyl důvodně podezřelý ze schválnosti.¹⁷

Konstatuji, že **magistrát nepochybil**, když stěžovatelku vyrozuměl o odložení oznámení přestupku paní B., ale nevyrozuměl ji o tom, že nezahájil přestupkové řízení s panem C. Stěžovatelčino oznámení totiž směřovalo jen vůči paní B. Možnou odpovědnost pana C. za přestupek schválnosti prověřoval magistrát z moci úřední nad rámec oznámení – tedy na základě podezření, jež pojal až při prověřování stěžovatelčina oznámení. Stěžovatelka tak neměla právo na vyrozumění o nezahájení řízení s panem C., neboť vůči němu sama nepodala oznámení, které by magistrát odložil.

Stěžovatelka se domáhala postavení osoby přímo postižené spácháním přestupku. **Krajský úřad nepochybil** konstatováním, že stěžovatelce nepřísluší práva osoby přímo postižené spácháním přestupku. Magistrát sice uvedl ve vyrozumění o odložení, že stěžovatelku vyrozumívá coby osobu přímo postiženou spácháním přestupku, to ale jen citoval ustanovení § 76 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky v tehdejší znění. Osobou jmenovanou v citovaném ustanovení se ale už tehdy rozuměla jakákoliv osoba dotčená jednáním podezřelého z přestupku, jak zní toto ustanovení dnes; nejednalo se *sensu stricto*

12 Sdělení ze dne 1. 3. 2021, č. j. KUOK 25201/2021.

13 „Sdělení k přešetření vyřízení Vaší stížnosti Krajským úřadem Olomouckého kraje“ ze dne 14. 4. 2021, č. j. MV-45029-3/VS-2021.

14 Ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) a § 76 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky, ve znění účinném do 31. 1. 2022.

15 Ustanovení § 76 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve znění účinném od 1. 2. 2022.

16 Vyrozumění ze dne 17. 8. 2021, č. j. MMPr/143858/2021, sp. zn. MMPr/143858/2021/02.

17 Vyrozumění veřejného ochránce práv ze dne 20. 8. 2021, č. j. KUOK 87351/2021, sp. zn. KÚOK/1571/2021/OMPSČ-P/537.

o osobu přímo postiženou spácháním přestupku, již náleží práva podle ustanovení § 71 zákona o odpovědnosti za přestupky, kterých se domáhala stěžovatelka.¹⁸

C.2 Vyřizování stížnosti

Na stížnost proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li správní řád jiný prostředek ochrany, je nutné s ohledem na § 177 odst. 2 správního řádu vztáhnout obdobně ustanovení části čtvrté tohoto zákona. Podle ustanovení § 154 části čtvrté správního řádu se obdobně nebo přiměřeně použijí rovněž další ustanovení správního řádu.¹⁹

Procesně se tedy u stížnosti postupuje podle části čtvrté správního řádu a výsledkem je sdělení (vyrozumění).²⁰ Jestliže správní orgán vydává vyjádření nebo činí sdělení, která se týkají dotčených osob, postupuje obdobně mj. podle ustanovení § 14 správního řádu [pozn. právní úprava podjatosti].²¹

Ředitel krajského úřadu na můj dotaz v zahájeném šetření doplnil, že úřední osoba nepochybila podepsáním zpracované odpovědi, protože stížnost se netýkala jejího chování, nýbrž postupu krajského úřadu. Odpověď-vyřízení stížnosti přitom zpracoval referent oddělení přestupkového. Stížnost tak byla vyřízena v souladu s ustanoveními § 42 a 175 správního řádu, vnitřním předpisem krajského úřadu (organizačním řádem, který upravuje kompetence dotčeného odboru a oddělení) a v souladu s pověřením ředitele krajského úřadu, jímž stanovil oprávnění úředních osob odboru k podpisu dokumentů za krajský úřad.²²

Tehdejší ministr vnitra zdůvodnil ve vyjádření k mému šetření, že vyřizování stížností upravuje ustanovení § 175 správního řádu, ze kterého nevyplývá, že by ze šetření byla vyloučena úřední osoba, proti níž tato stížnost směřuje.²³ Citované vyjádření tehdejšího ministra vnitra (byť je elektronicky podepsal ve stanoveném termínu), jsem obdržel až od stávajícího ministra vnitra poté, kdy jsem jej upozornil na nezaslání dokumentu. Stávající ministr vnitra uvedl shodné zdůvodnění jako jeho předchůdce²⁴ a nadto dodal, že závěr o nevyločení úřední osoby ze šetření stížnosti směřující proti ní samé lze nalézt také v odborné literatuře.²⁵

18 Srov. Zápis z konzultačního dne k přestupkové problematice konaného odborem všeobecné správy Ministerstva vnitra pro zpracovatele přestupkové agendy dne 13. 3. 2018, s. 5 a 6 [online]. Praha: © 2019 Ministerstvo vnitra České republiky, 34 s. [cit. 2022-07-15], dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/zapisy-z-konzultacnich-dnu-k-prestupkove-problematice.aspx>, a Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. 3. doplněná verze [online]. Praha: © 2022 Ministerstvo vnitra České republiky, 118 s. [cit. 2022-07-15], dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/zakon-o-odpovednosti-za-prestupky-a-řízení-o-nich-ucinný-od-1-7-2017.aspx>.

19 Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D. *Správní řád. Komentář*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 945.

20 Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2010, č. j. 4 Aps 2/2010-44, 2339/2011 Sb. NSS.

21 Ustanovení § 154 správního řádu.

22 Vyrozumění veřejného ochránce práv ze dne 20. 8. 2021, č. j. KUOK 87351/2021, sp. zn. KÚOK/1571/2021/OMPSČ-P/537.

23 Vyjádření 1. místopředsedy vlády a ministra vnitra ze dne 17. 8. 2021, č. j. MV-45029-6/VS-2021.

24 Vyjádření 1. místopředsedy vlády a ministra vnitra ze dne 19. 1. 2022, č. j. MV-3588-4/VS-2022.

25 Ministr vnitra odkazuje na publikace (bez uvedení konkrétní strany) Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D. *Správní řád. Komentář*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, a Potěšil, L., Hejč, D., Rigel, F., Marek, D. *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020.

Nezpochybňuji, že krajský úřad upravuje příslušnost úředních osob k vyřízení jednotlivých podání vlastními vnitřními předpisy. Takové předpisy však musejí být v souladu se zákonem. Dostanou-li se s ním v konkrétním případě do rozporu, musejí mu ustoupit.

Pokud stěžovatelka podala stížnost na postup konkrétní úřední osoby, měla se při vyřizování této stížnosti obdobně zohlednit také právní úprava ochrany před podjatostí. Úřední osoba tak rozhodně neměla vyřizovat stížnost směřující vůči ní samé.

Dokonce samy odborné komentáře, na nichž ministerstvo dokládalo absenci úpravy vyloučení úřední osoby ze šetření stížnosti směřující vůči ní samé, zaujímají skeptický postoj k věcné správnosti postupu, kdy stížnost vyřizuje týž správní orgán, jenž je stížností napaden: takový přístup považují za „netradiční“ a zdůrazňují, že ustanovení § 175 správního řádu hovoří o stejném správním orgánu – nikoli o stejné úřední osobě, a je proto naopak zcela v pořádku, pokud správní orgány pověří vyřizováním stížností specializovaného zaměstnance nebo útvar.²⁶

Uzavírám tedy konstatováním, že **krajský úřad i ministerstvo měly možnost** už v době, kdy se na ně stěžovatelka obracela stížnostmi, **znát právní názor na vyřizování stížnosti** úřední osobou, proti níž stížnost směřuje (nikoliv pouze správním orgánem, který danou osobou zaměstnává), a **tímto právním názorem se řídit**. Mohly tak stěžovatelce ušetřit nutnost domáhat se řádného vyřízení stížnosti prostřednictvím žádosti o přešetření způsobu vyřízení stížnosti a podnětu veřejnému ochránci práv.

D. Informace o dalším postupu

Zprávu zasílám řediteli krajského úřadu a ministrovi vnitra, přičemž je podle § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřili ke zjištěným pochybením a informovali mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje moje dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Zprávu zasílám rovněž stěžovateli.

Brno 26. července 2022

JUDr. Stanislav Křeček v. r.
veřejný ochránce práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

26 Srov. Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D. *Správní řád. Komentář*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 947 a 948. Dále srov. Potěšil, L., Hejč, D., Rigel, F., Marek, D. *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 856: „Poměrně zásadní slabinou předmětné právní úpravy, ke které se ostatně kriticky vyjádřila i judikatura (...), je skutečnost, že stížnost se podává u toho správního orgánu, vůči němuž směřuje.“